

Til Stortingets kommunal- og forvaltningskomite  
Fra NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Dato: 19. mai 2026.

## **Notat i forbindelse med høring om revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen**

### **1. Innledning**

NKRF er en faglig interesseorganisasjon for kontroll og revisjon av kommuner og fylkeskommuner. Våre medlemmer reviderer om lag 95 % av norske kommuner og fylkeskommuner.

Vi ønsker å ta opp utfordringer ved toppfinansieringsordningen for ressurskrevende helse- og omsorgstjenester og manglende samsvar mellom forenkling og praksis innen tilskuddsforvaltningen.

### **2. Behov for endring i toppfinansieringsordningen**

Riksrevisjonen la i 2024 fram sin undersøkelse av toppfinansieringsordningen for ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, med formål om å vurdere om ordningen forvaltes i tråd med Stortingets forutsetninger. Undersøkelsen avdekket betydelige svakheter.

Toppfinansieringsordningen skal sikre likeverdige tjenester til personer med svært omfattende behov, uavhengig av kommune. Ordningen er stor og kompleks, med utbetalinger på 13,4 mrd. kroner i 2025.

#### **2.1 Hovedutfordringer**

- Regelverket er ikke praktiserbart. Kommunene skal dokumentere faktiske direkte lønnsutgifter basert på «ansikt-til-ansikt»-tid. Slike data kan i praksis ikke fremskaffes med dagens systemer, og refusjonskrav baseres derfor på anslag fremfor faktiske opplysninger.
- Regelverket krever et detaljnivå som ikke kan oppnås i praksis. Kommunene *kan ikke* gi korrekte opplysninger med dagens systemstøtte og ressursbruk.
- Uklare krav til beregningsmetoder skaper ulikhet og svekker tilliten til ordningen.
- Revisors rolle er krevende og lite avklart, samtidig som revisorer møter ulike forventninger fra kommuner og Helsedirektoratet.
- Manglende nasjonal standardisering gjør at kommuner med like behov kan få svært ulikt tilskudd.

## 2.2 NKRFs anbefalinger

- Innføre nasjonal standard timepris eller felles beregningsmodeller
- Tilpasse regelverket til det som faktisk kan dokumenteres
- Tydeliggjøre revisors rolle og Helsedirektoratets oppfølging
- Målrette kontrollen mot forhold som påvirker tilskuddsnivå

## 3. Manglende samsvar mellom forenkling og praksis innen tilskuddsforvaltningen

Fra 1. januar 2026 er beløpsgrensen for rapportering av øremerkede tilskudd hevet til 1 mill. kroner for å forenkle tilskuddsforvaltningen. En gjennomgang viser mange eksempler på det motsatte.

Gjennomgang av statlige tilskuddsordninger viser at krav til kontroll og revisjon ikke er harmonisert etter generelle beløpsgrenser, men fastsettes i den enkelte ordning og i tilskuddsbrev.

Vi ser eksempler på at revisjonsplikt utløses for beløp under 1 million, slik at også mindre tilskudd må revideres etter etablerte standarder.

Tilskudd fra Helsedirektoratet på 300 000–780 000 kroner er underlagt revisjon etter revisjonsstandard ISA 805. I enkelte ordninger, som ALIS, er revisors kontroll integrert i søknadsprosessen. Tilsvarende krav finnes også hos IMDi.

Kommunene har fortsatt betydelige rapporterings- og revisjonskrav. Revisors rolle er ikke redusert, men i flere tilfeller flyttet tidligere i prosessen. Forenklingen i økonomiregelverket samsvarer dermed ikke med praksis.

### 3.1 NKRFs anbefalinger

- Harmonisere revisjonskrav og rapporteringsplikt med overordnede beløpsgrenser
- Sikre mer enhetlig praksis på tvers av statlige tilskuddsordninger

## 4. Avsluttende merknad

Både toppfinansieringsordningen og tilskuddsforvaltningen viser behov for mer realistiske regelverk, økt standardisering og bedre sammenheng mellom forenklingsambisjoner og praksis. Dette er nødvendig for å sikre likebehandling, effektiv ressursbruk og tilstrekkelig kontroll med statlige midler.